

บันทึก

เรื่อง การตีความมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ.๒๕๖๐
(การใช้เครื่องจักรที่ได้รับยกเว้นภาษีอากรเพื่อการอื่น)

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้มีหนังสือ ที่ สร.๐๓๐๑/๓๐๕๒ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาตีความมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ.๒๕๖๐ โดยมีข้อเท็จจริงว่า สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้รับคำร้องจากผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนหลายรายขอใช้เครื่องจักรรับจ้างผลิตผลิตภัณฑ์ให้แก่ผู้ได้รับการส่งเสริมในกิจการบริษัทการค้าระหว่างประเทศ โดยผู้ได้รับการส่งเสริมในกิจการบริษัทการค้าระหว่างประเทศนั้นเป็นผู้ที่ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีการค้าสำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ และได้รับยกเว้นภาษีการค้าสำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นที่ผลิตหรือมีกำเนิดในราชอาณาจักร ตามมาตรา ๓๖ (๑) วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ.๒๕๖๐ และนำวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นดังกล่าวไปจ้างผู้ได้รับการส่งเสริมในอีกกิจการหนึ่งผลิตเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จให้ ทั้งนี้ โดยผลิตภัณฑ์รับจ้างผลิตนี้เป็นผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกับที่ผู้ได้รับการส่งเสริมซึ่งจะเป็นผู้รับจ้างนั้นได้รับการส่งเสริมในการผลิตหรือประกอบได้อยู่แล้ว

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจึงขอให้พิจารณาว่า การที่ผู้ได้รับการส่งเสริมรายหนึ่งขอให้เครื่องจักรที่ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าหรือภาษีการค้า รับจ้างผลิตผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันกับที่ตนผลิตหรือประกอบได้ ให้แก่ผู้ได้รับการส่งเสริมอีกรายหนึ่ง จะถือว่าเป็นการใช้เครื่องจักรเพื่อการอื่นนอกจากกิจการตามที่ได้รับส่งเสริม ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ.๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวและได้ฟังข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากผู้แทนสำนักงานกฤษฎีกา (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน) และผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมศุลกากรและกรมสรรพากร) แล้ว ข้อเท็จจริงได้ความว่า มีผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการประเภทหนึ่งได้ไปจ้างให้ผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนผลิตผลิตภัณฑ์ประเภทที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนให้ผลิตผลิตภัณฑ์ประเภทที่ตนได้รับการส่งเสริมให้แก่ผู้ว่าจ้าง ปัญหาจึงมีว่า ผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจะรับจ้างผลิตผลิตภัณฑ์ในประเภทที่ตนได้รับการส่งเสริมให้แก่ผู้ว่าจ้างดังกล่าวได้หรือไม่ เพียงใด

ปัญหาข้อนี้เมื่อพิจารณาตามความในมาตรา ๔๐ (๑)^๑ แห่งพระราชบัญญัติ

^๑มาตรา ๔๐ ภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าห้าปีแต่ไม่เกินสิบห้าปี

ส่งเสริมการลงทุน พ.ศ.๒๕๒๐ ที่ได้บัญญัติไว้ว่า ห้ามมิให้ผู้ได้รับการส่งเสริมใช้เครื่องจักรที่ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนอากรขาเข้าและหรือภาษีการค้าเพื่อการอื่นนอกจากกิจการที่ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับการส่งเสริม นั้น คำว่า “เพื่อการอื่น” จะมีความหมายอย่างไร ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) มีความเห็นว่า ข้อความในบทบัญญัติดังกล่าวได้แสดงให้เห็นไว้อย่างชัดเจนแล้วว่าหมายความว่า “นอกจากกิจการที่ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับการส่งเสริม” เพราะฉะนั้นสาระสำคัญจึงอยู่ที่ว่าการที่ผู้ได้รับการส่งเสริมจะรับจ้างผลิตผลิตภัณฑ์ประเภทอื่นนอกจากประเภทที่ได้รับอนุมัติย่อมจะกระทำมิได้

นอกจากนี้ ตามข้อหาหรือของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนก็ยืนยันข้อเท็จจริงอยู่แล้วว่า ผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนซึ่งเป็นผู้รับจ้างนั้นได้รับจ้างผลิตผลิตภัณฑ์ในประเภทที่ตนได้รับการส่งเสริมนั่นเอง หากได้กระทำการอื่นใดนอกเหนือไปจากประเภทที่ได้รับอนุมัติไม่ เพราะฉะนั้นจึงเป็นสิทธิที่ผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนนั้นพึงกระทำดังที่กล่าวมา

อนึ่ง ปรากฏจากคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนซึ่งได้กล่าวเพิ่มเติมไว้อีกข้อหนึ่งว่า การแปลความหมายในมาตรา ๔๐ นี้ มีถ้อยคำที่ได้กล่าวไว้ใน (๑) ประโยคที่ว่า ห้ามมิให้ผู้ได้รับการส่งเสริมใช้เครื่องจักรที่ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนอากรขาเข้าและหรือภาษีการค้าเพื่อการอื่น” ความข้อนี้ได้มีผู้แย้งว่าการรับจ้างโดยใช้เครื่องจักรที่ผู้ได้รับการส่งเสริมก็ไม่ควรจะกระทำได้เพราะมิได้ใช้เครื่องทำการผลิตผลิตภัณฑ์เพื่อตนเอง แต่เป็นการใช้เครื่องจักรเพื่อบุคคลอื่น ข้อเสนอของผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนซึ่งได้ชี้แจงเป็นข้อสังเกตดังกล่าวมาเช่นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) มีความเห็นว่า ตามความในมาตรา ๑๖^๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการ

ห้ามมิให้ผู้ได้รับการส่งเสริม

(๑) ใช้เครื่องจักรที่ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนอากรขาเข้าและหรือภาษีการค้าเพื่อการอื่นนอกจากกิจการที่ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับการส่งเสริมหรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้เครื่องจักรนั้น

(๒) ย้ายโรงงานหรือสถานที่ประกอบกิจการไปตั้งหรือดำเนินการในท้องที่อื่นนอกจากที่กำหนดในบัตรส่งเสริม

ทั้งนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการตามมาตรา ๔๑

^๒มาตรา ๑๖ กิจการที่คณะกรรมการจะพึงให้การส่งเสริมการลงทุนได้ต้องเป็นกิจการที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศกิจการผลิตเพื่อส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ กิจการที่ใช้ทุน แรงงานหรือบริการในอัตราสูงหรือกิจการที่ใช้ผลิตผลการเกษตร หรือทรัพยากรธรรมชาติเป็นวัตถุดิบ ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่า กิจการนั้นยังไม่มีในราชอาณาจักร หรือมีในราชอาณาจักรไม่เพียงพอ หรือกรรมวิธีการผลิตยังไม่ทันสมัย

ให้คณะกรรมการประกาศกำหนดประเภทและขนาดของกิจการที่จะให้การส่งเสริมการลงทุน โดยจะกำหนดเงื่อนไขในการให้การส่งเสริมไว้ด้วยก็ได้ และจะแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกเงื่อนไขดังกล่าวในเวลาใดก็ได้

ในกรณีคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า กิจการใดที่ได้ประกาศให้การส่งเสริมการลงทุนตามวรรคสองหมดความจำเป็นที่จะต้องให้การส่งเสริมการลงทุนต่อไปแล้ว คณะกรรมการจะประกาศดัดให้การ

ลงทุน พ.ศ.๒๕๒๐ กิจการที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจะพึงให้แก่ผู้ใดนั้นต้องเป็นกิจการที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจสังคม และความมั่นคงของประเทศ กิจการผลิตเพื่อส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ ฯลฯ เป็นสาระสำคัญ หากได้มีข้อจำกัดเกี่ยวกับการใช้เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบแต่ประการใดไม่ แม้แต่ความในหมวด ๔ มาตรา ๓๙^๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ.๒๕๒๐ ซึ่งได้บัญญัติถึง “เครื่องจักร” โดยเฉพาะ ก็หาได้มีข้อความใดอันจะทำให้การแปลโน้มน้าวไปยังไปทางให้เห็นว่าจะใช้เครื่องจักรกระทำการผลิตผลิตภัณฑ์ให้แก่ผู้อื่นมิได้ แต่ประการใดถ้าการใช้เครื่องจักรนั้นเป็นการใช้เพื่อผลิตผลิตภัณฑ์ที่ตนได้รับการส่งเสริมอยู่แล้ว ก็ย่อมกระทำได้ เนื่องจากการใช้เครื่องจักรนั้นเป็นเพียงกรรมวิธีที่จะให้ได้ผลิตภัณฑ์เท่านั้น เพราะฉะนั้น ในเรื่องการใช้เครื่องจักรจึงเป็นเพียงการเกื้อกูลเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการส่งเสริมเป็นประการสำคัญ จึงจะนำมาเป็นข้อแย้งหาได้ไม่

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมา คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) จึงมีความเห็นว่า การที่ผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนได้รับจ้างผลิตผลิตภัณฑ์ตามประเภทที่ตนได้รับการส่งเสริมให้ผลิตหรือประกอบได้ จึงเป็นการกระทำที่มีสิทธิที่จะกระทำได้โดยชอบ

(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์

(นายอมร จันทรสมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๒๓

ส่งเสริมการลงทุนนั้นไว้ชั่วคราว หรือเป็นการถาวรก็ได้

^๓มาตรา ๓๙ ในกรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขเกี่ยวกับการนำเครื่องจักรเข้ามาในราชอาณาจักร หรือการยกเว้นหรือลดหย่อนอากรขาเข้า และหรือภาษีการค้าสำหรับเครื่องจักรตามที่กำหนดไว้ในบัตรส่งเสริม เมื่อคณะกรรมการเห็นว่า มีเหตุอันควรแก้ไขเงื่อนไขนั้น ให้คณะกรรมการมีอำนาจแก้ไขเงื่อนไขนั้นได้ และถ้าได้มีการนำเครื่องจักรนั้นเข้ามาโดยชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยศุลกากรแล้ว คณะกรรมการจะกำหนดให้การแก้ไขนั้นมีผลย้อนหลังไปจนถึงวันนำเข้าก็ได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าการนำเข้านั้นเกิดขึ้นก่อนหรือในหรือหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ